

TEDAVİSİ NASILDIR?

- DEHB yapısal bir sorundur. Beynimizin biyokimyasal yapısı ile ilişkili bir problemdir. Dikkat ve otokontrol merkezinin iyi çalışmamasına bağlı gelişen bir bozukluktur. Bu nedenle de **DEHB, birincil olarak ilaç ile tedavi edilir.**
- İlaç gerekip gerekmediğine Çocuk ve Ergen Psikiyatristi karar verir. Hangi ilacın kullanılacağı, ilaç tedavisinin ne kadar süreceği ve ne zaman sonlanacağı çocuğun durumuna ve tedaviye verdiği yanıtı göre değişir. **Ancak tedavi erken dönemde başlar ise sonuç elde etme oranı daha yüksektir.**
- DEHB tedavisinde kullanılan ilaçların bir kısmı tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kontrole tabidir. Bu ilaçlar doktor kontrolünde kullanıldıklarında bağımlılık riskleri yoktur. Özel reçeteler ile satılmalarının nedeni, bu ilaçların DEHB tedavisi dışında başka amaçlarla kullanılmasını engellemektir.

OLASI PROBLEMLER VE BAŞETME YOLLARI

- Odası sade döşenmeli, duvarlar mümkün olduğunca boş olmalı. Çalıştığı ortamda televizyon olmamalı.
- Oyuncakları ve kitapları görünür yerde olmamalı, kapalı dolaplara konulmalı.
- Ders çalışmadan önce masasını toplaması için uyarabilirsiniz. Masada çalışacağı materyal dışında bir şey olmamalı.
- Görevleri sadeleştirmek ve onun da dâhil olduğu planlar yapmak çok işe yarar.
- Onunla aynı seviyede konuşun ve göz göze gelmeye çalışın. Dinlemediğini düşünüyorsanız omzuna hafifçe dokunabilirsiniz.
- Basit ve anlaşılır cümlelerle konuşun. Anladığından ve dinlediğinden emin olun.

EN ÖNEMLİSİ ONLARI ANLAYIN VE DESTEKÇİSİ OLUN.

Muzaffer Tahmaz
Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü

DİKKAT EKSİKLİĞİ

VE

HİPERAKTİVİTE

BOZUKLUĞU

Muzaffer Tahmaz
Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü

havzaram

HavzaRam

0(362) 714 30 47

İcadıye Mahallesi Mithat
Paşa Caddesi No 2 Kat 3

Havza/SAMSUN

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Nedir?

- ✓ Üç temel belirtiden oluşan nörogelişimsel bir bozukluktur.
- ✓ Aşırı hareketlilik, dikkat eksikliği ve dürtüsellik.
- ✓ “Tembellik”, “yaramazlık” ya da “şımarıklık” olarak tanımlanır.
- ✓ Belirtilerin 12 yaşından önce başlaması, en az 6 aydır bulunması ve birden fazla ortamda gözlenmesi gerekir.
- ✓ Sadece okulda veya sadece evde belirtilerin olması tanı için yeterli değildir.

Nedenleri

- ✓ Çalışmalar, genetik yatkınlık zemininde, çeşitli çevresel etkenlerin de katkısıyla oluşan bir nörogelişimsel bozukluk olduğunu gösteriyor.
- ✓ Anne-baba DEHB’li çocuklarda DEHB görülme riski %60’dır. Genetik geçiş önemli!!!
- ✓ Erken ve zor doğum gibi doğum sırası yaşanan anormallikler, annenin hamilelik döneminde sigara alkol kullanması, kafa travmaları sonrası da DEHB görülebilir.
- ✓ Duygusal yoksunluk, zorlayıcı yaşam olayları, anne-baba ve çocuk ilişkileri ile aile işleyişindeki bozukluklar, ailede ruhsal hastalık olması gibi nedenler DEHB’ye sebep olmaktan çok hazırlayıcı ve ortaya çıkışını kolaylaştırıcı faktörler olarak kabul edilir

ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

- Okul çağına gelindiğinde, hem evde hem de okulda uyum sorunları yaşarlar.
- Sırasında oturamama, sınıf içinde dolaşma, teneffüslerde koşuşturma öğretmenin ve okul idaresinin hemen dikkatini çeker.
- Dikkat eksikliğine bağlı dersi takip edememe, ödev yapmama ve akademik başarıda düşüklük önemli belirtilerdendir.

- Dikkat eksikliğine bağlı dersi takip edememe, ödev yapmama ve akademik başarıda düşüklük önemli belirtilerdendir.
- Dürtüsellığe bağlı gelişen davranış sorunları ise gerek arkadaş ilişkilerinde gerekse çocuğun öğretmen ve anne-babası ile olan ilişkisinde yoğun sorunlar yaşamasına neden olur.
- Akran istismarı açısından da riske açıktırlar. Sakin ve çekingen çocukların, yapamadıkları davranışları, DEHB’li çocukların dürtüsel özelliklerinden yararlanarak onlara yaptırabilir.

TIBBİ TANILAMA

DEHB tanısı, kesinlikle Çocuk ve Ergen Psikiyatristi tarafından yapılan klinik değerlendirme ile konulur. Birçok kaynaktan bilgi alınmalı ve çocuğun birden fazla ortamdaki davranışları detaylı değerlendirilmelidir.

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME

Eğitsel değerlendirme ve tanılama, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı RAM’da yapılır. Ramdevu sitesinden online olarak ya da okul tarafından randevu oluşturulur. Tek hekim durum bildirir raporu olması gerekir. Öğrencinin kayıtlı olduğu okuldan form gerekir.

Bu değerlendirmeler sonucunda, zekâsı açısından ek olarak eğitsel tedbire ihtiyacı olmayan DEHB’li çocuklar kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamına alınır. Okullarda oluşturulan Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) Kurulunun düzenlediği toplantı sonrasında çocuğun BEP’i hazırlanır ve uygulanır.

- Eğitsel tedbir alınan DEHB’li çocuklar, örgün eğitim içerisinde akranları ile aynı müfredat ile eğitim almakta, ancak kazanımları mevcut sorunlarına özel olarak değerlendirilmektedir.
- İhtiyaç hâlinde çocuk, okullarda bulunan destek eğitim odasından faydalanabilir.